

I SP

Temat: Zanim zaczęła się historia.

Historia jako nauka zajmuje się przeszłością człowieka od czasu wynalezienia pisma. Mimo to wiedza na temat okresu poprzedzającego to przełomowe wydarzenie również jest ważna dla zrozumienia dalszych dziejów.

Prehistoria to pierwszy, a zarazem najdłuższy okres w dziejach człowieka trwający od czasu wynalezienia pisma i powstania pierwszych źródeł pisanych. Badania dotyczące tej epoki opierają się źródłach archeologicznych, czyli wszelkich materialnych śladach działalności ludzkości. Mogą to być zarówno pozostałości osad i cmentarzyska, jak i pojedyncze przedmioty: narzędzia, broń czy ozdoby.

Podział prehistorii na krótsze epoki wynika z tego jakiego surowca w tym okresie używano do wyrobu narzędzi. Wyróżniamy zatem epokę kamienia, brązu i żelaza. Każda z nich jest dzielona na krótsze okresy. W epoce kamienia wyróżniamy okres starszy, zwany paleolitem, środkowy czyli mezolit i młodszy określany jako neolit. Epoka kamienia kończy się wraz z opanowaniem przez człowieka umiejętności wyrabiania narzędzi ze stopu miedzi i cyny, czyli z brązu. Po niej zaś nastąpiła epoka żelaza.

W różnych częściach świata przejście od jednego materiału do kolejnego dokonywało się w różnym czasie. Przykładowo dla ziem dzisiejszej Polski przyjmuje się, że neolit rozpoczął się ok. 4500 r. p.n.e - epoka brązu – około 1800 r. p.n.e - epoka żelaza – ok. 700 r. p.n.e.

Przedstawiona w połowie XIX wieku przez Karola Darwina teoria ewolucji miała przełomowe znaczenie dla badań nad przyszłością ludzi. Dzięki niej odkryto, że żyjący obecnie człowiek powstał w wyniku ewolucji, która trwała miliony lat. Proces ten określa się mianem antropogenezy. W jej trakcie praludzie stawali się coraz wyżsi, ich sylwetka coraz bardziej wyprostowana, skóra mniej owłosiona, a mózg coraz większy.

Ludzie już w okresie paleolitu wykazywali potrzebę tworzenia sztuki. Jej pierwsze zachowane ślady pochodzą sprzed ponad 20 tys. lat.

Są to najczęściej malowidła naskalne wyobrażające zwierzęta oraz sceny polowań. Zdobily one ściany jaskiń zamieszkiwanych przez paleolitycznych łowców. Sposób, w jaki zostały wykonane, świadczy o poczuciu piękna i stosunkowo dużych umiejętnościach technicznych ówczesnych ludzi.